

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računano se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnishtvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Slovensko posojilništvo.

(Spisal Ivan Lapajne.)

(Konec.)

Te nazore zastopa v obče tudi „zveza slov. posojilnic“, vendar to društvo noče ničesar slišati o Raiffeisenovih zavodih in noče priporočevati, da bi se nove ali stare posojilnice ravnale po zakonih z dne 1. junija 1889 in z dne 14. junija 1894. Strinjamo se v tej točki z nazori tega društva, da se Raiffeisenove posojilnice Slovincem ne priporočujejo, odobrujemo tudi uzorna pravila „zveze“ iz prejšnjih let, katerim dajemo celo prednost pred sicer obširnimi in temeljitimi uzornimi pravili, katera so letos na svitlo prišla v „letopisu“; vendar nikakor ne moremo pritrjevati tem nazorom društva „zveze slov. posojilnic“, da bi se pri snovanju novih posojilnic omenjena nova zakona popolnoma prezirala. Dokler je bilo malo slov. posojilnic, dokler so se snovale posojilnice v velikih krajih, je bilo čisto primerno, da so se urejevale bolj po Schulze-j-vih nazorih, vsled katerih niso bile omejene ne glede obsega (teréna), ne glede visokosti deležev in tudi ne glede na način posojevanja. Svobodno jim je bilo razširiti svoj delokrog na bližnje in daljne okraje; svobodno jim je bilo vpeljati majhne ali velike deleže, majhne ali velike obresti, in pri posojevanju posluževati se menic ali zadolžnic ali obojih. Vse večje posojilnice ali posojilnice v večjih krajih naj bodo tudi v bodoče tako osnovane n. pr. posojilnice v Celji, Mariboru, Ptuj, Gorici, Trstu itd. Kar se pa novih posojilnic osnuje v malih krajih ali kar je starih manjših posojilnic sredi kmetijskega ljudstva, tem pa svetujemo, da se ravnajo pri ustanovitvi, ali kedar pravila prenamejajo, ne samo po uzornih pravilih naše „posojilniške zveze“, ampak da vzamejo za podlago tudi omenjena zakona (z dne 1. junija 1889 in 14. junija 1894.) V smislu teh določeb bodo povsodi ustanovili posojilnice z neomejeno zavezo; kajti take dajejo veliko več poročstva in uživajo mnogo več kredita, kakor one z omejeno zavezo. Tudi radi tega ni priporočati posojilnic z omejeno zavezo, ker se po razsodbi upravne sodišča posojilnica z omejeno zavezo ne more pozneje pretvoriti v zadružno z neomejenim poročtvom. Ako se posojilnice nadalje ravnajo po omenjenih zakonih, ne morejo upeljati velikih deležev (namreč čez 25 gld.) in ne smejo svojega delokroga preveč razširiti gotovo ne čez jeden sodnji okraj. Nam se namreč jako primerno zdi, da se razprostira delovanje manjših slovenskih posojilnic v jednom samem sodnem okraju. V tem slučaju, in ako izpolni še nekatere malenkostne pogoje (raba zadolžnic in ne menic) dobi posojilnica dovoljenje, da sme rabiti menični kolek (prva lestvica) pri zadolžnicah in to tudi takrat, ako je na zadolžnici več porokov. Po teh načelih je na Kranjskem že več posojilnic osnovanih n. pr. v Žužemberku, v Krškem, v Idriji, v Ložu, v Litiji itd.; zato bi želeli, da bi tudi tiste posojilnice, katere se bodo še ustanovile, po teh nazorih svoja pravila uredile, in da bi se tudi nekatere stare posojilnice z neomejeno zavezo po njih ravnale, kadar nameravajo svoja pravila prenamejati.

Razen te želje imamo še drugo, ki ni nič manj važna od te. Sprožila se je že večkrat in tudi pri zadnjem občnem zboru „Zveze“ je bila na dnevnem redu. Vse nove slovenske posojilnice živo potrebujejo navoda za pravilno poslovanje. Nemci in Čehi imajo takih knjig vse polno. Štajerski deželni odbor je n. pr. lani izdal v nemškem jeziku lep navod, kako se naj snujejo in urejujejo

Raiffeisenove posojilnice. A ko ga je pisec teh vrstic naprosil, da bi ga izdal tudi v slovenskem jeziku, dobil je odgovor: „nix bindisch“ t. j. ni mu ustregel. „Zveza slov. posojilnic“ bi bila pripravljena založiti tako knjigo, toda ne dostaje jej sredstev, ker ima s perijodičnim nadzorovanjem slov. posojilnic in z izdajanjem „letopisa“ veliko stroškov. Pisec teh vrstic se je radi tega obrnil s prošnjo do deželnega zbora kranjskega za denarno podporo v ta namen. Treba pa je, da ga bodo tudi vse slov. posojilnice podpirale, in da slebena slovenska posojilnica vzame vsaj 5—10 iztisov te knjige. Spisati jo utegneta oba nadzornika slov. posojilnic, od katerih ima jeden baje že nekaj rokopisa pripravljenega. Knjiga utegne obseg ti okoli 150 strani v navadni osmerski obliki. Cena jej bode 1 gld. Zato se s tem vse posojilnice uljudno prosijo, da bi se v kratkem oglasile, ako so pripravljene, to podjetje podpirati.

Shod Slovenskega društva.

V Ljubljani, 14. januarja.

Lepo število ljubljanskih rodoljubov se je odzvalo vabilu „Slovenskega društva“ in se zbralo včeraj dopoldne v velikem letnem salonu hotela „Pri Maliči“ na shod, da izrečejo svoje mnenje o volilni reformi.

Razprava je bila živahna in jako zanimiva.

Zborovanje je otvoril predsednik g. dr. Ivan Tavčar. Pozdravil je zborovalce, predstavil policijskega komisarja g. Vrečka in naprosil društvenega podpredsednika g. notarja Gogolo, naj prevzame predsedstvo.

Na to je g. dr. Tavčar poročal o jedini vzporedni točki, o volilni reformi. Najprej je pojasnjeval, kake vodilne misli so imeli stvaritelji sedanjega volilnega reda. Hoteli so z njim utrditi centralizem in nemštvo. Zato so dali veleposestnikom posebne pravice, dali trgovskim zbornicam zastopnike in s pomočjo volilne geometrije podprli nemški živelj, kjer je bilo mogoče. Mnogo trgov so porinili mej kmetijske občine in le vsled tega je mogoče, da na Štajerskem ne morejo v nekih mestnih skupinah zmagati Slovenci in da je Ribnica odvisna od Kočevja, in oziri na nemški živelj so bili merodajni, da se ljubljanski trgovinski zbornici ni dal poseben zastopnik, kakor ga imajo druge manjše zbornice. Prav zategadelj pa je ves sedanjí volilni red kričeča krivica. Veleposestvo ima neprijetno število zastopstvo v drž. zboru, že na 63 volilcev pride jeden poslanec, dočim pride v mestih jeden poslanec na 2300 volilcev, v kmetijskih občinah pa šele na kakih 10.500 volilcev. Krivičnost se vidi še bolje če se šteje, na koliko prebivalcev pride jeden poslanec: v mestih na kakih 26.000 prebivalcev, na kmetih pa povprek na 140.000 prebivalcev, vrh teh pa je še blizu tri milijone mož, ki so politično brezpravni, kateri nimajo volilne pravice. Tolikih krivic nikakor ni več prenašati in jasno je toraj, da je volilna reforma potrebna. To je čutila tudi koalicijska vlada in lotila se je reforme, ne iz pravičnosti, ampak ker se jej ne more ogniti. Najboljša reforma bi bila tista, ki bi hkrati odpravila vse krivice. To bi se zgodilo, če bi se uvedla splošnja in direktna volilna pravica. Nam Slovincem bi bila taka reforma jako koristna, ker bi se vsled nje utrdila pozicija slovenskega življa na Štajerskem, na Primorskem in zlasti na Koroškem, kjer Slovenci niti jednega drž. poslanca nimajo. Pa ne samo iz tega stališča je opravičena zahteva, naj se uvede splošna volilna pravica. Tudi delavski

stan kot tak ima pravico zahtevati volilne pravice, ker je vreden in zmožen, da sodeluje v javnem življenju. Ako bi delavec čutil, da je ravnopraven državljan, izginila bi sedanja nezadovoljnost in vsled tega bi se tudi zmanjšala socijalistična nevarnost. Izid belgijskih volitev je v tem oziru najboljši dokaz. Tudi s slovenskega stališča se ni bati, da bi delavci zašli na kriva pota. Naš delavec je še vedno slovenskega prepričanja in udan svoji slovenski domovini. Žal, da so razmere sedaj take, da ne bo doseči splošne volilne pravice, in zategadelj je treba preudariti, na kako stališče naj se postavimo, da vsaj nekaj dosežemo, če že vsega ni dobiti. Koalicijska vlada je izdelala neki načrt, ali verjeti ni, da bo ona dognala volilno reformo. Poljaki in Nemci vlečejo voziček vsak na svojo stran, konservativci pa nazaj in tako se bo ta voziček nekega dne najbrž zvrnil. Vladi se ne more očitati, da bi se bila te stvari lotila iz prepričanja, lotila se je je, ker jo je našla v Taaff-ovi torbici. Napravila je načrt, ki bi nikomur ne koristil in koalirancem nič ne škodil, taka reforma pa ki bi posesti nobene stranke ne oškodovala, je nemogoča. Vlada predlaga, naj se pomnoži število poslancev in sicer naj se ustanovi kakih 40 mandatov. Delavcem ponuja neko skrženo volilno pravico in takisto onim davkoplačevalcem, ki doslej še nimajo volilne pravice. Vse te nove volilce hoče potisniti in združiti v novi peti kuriji. Za ta načrt se ogrevajo samo levičarji in Poljaki, mi pa se mu moramo zoperstavljati z vso odločnostjo, ker je atentat na volilno pravico petakarjev. Ti volijo sedaj v mestnih in kmetijskih občinah. Vsled davčne reforme pa se jim bo znižal direktni davek in potisnilo se jih bo v peto kurijo, kar bi bilo za Nemce jako koristno, zakaj v mestih bi odpadlo mnogo volilcev in Nemci bi bili potem še na boljšem kakor so sedaj. Ako že ni mogoče dobiti splošne volilne pravice, naj se da delavcem ta pravica posebe, vsi drugi davkoplačevalci pa naj volijo v obstoječih kurijah. Z raznih strani se nasvetuje, naj se v kmetijskih občinah uvedejo direktne volitve. Temu ni kaj ugovarjati, nikakor pa ni dopustiti, naj bi se volilo v gotovih središčih, ampak vsaka občina naj voli zase. Ker se je v smislu teh izvajan v dež. zboru kranjskem stavl predlog glede volilne reforme, priporočam poročevalcu naslednjo resolucijo:

„Današnji shod se izreka za splošno in direktno volilno pravico, če bi se pa ta doseči nedala, odobrava vsa tista načela, katera se naglašajo v nasvetu, kojega je gledé volilne reforme v imenu narodne stranke stavl poslanec dr. Ivan Tavčar v deželnem zboru kranjskem.“ (Živahno odobravanje.)

Gosp. dr. Triller je obširno pojasnjeval, zakaj je volilna reforma potrebna tudi z narodnospodarskega stališča. Nekdaj se je mislilo, da so samo gotovi sloji poklicani in sposobni, voditi vse javno življenje. To stališče več ne velja. Delavci in vsi drugi brezpravni sloji so sedaj tako inteligentni, da lahko sodelujejo načelo pa, da bodi direktni davek merilo za politično pravico posamičnikov, je kričeča krivica. Indirektni davki nosijo največ in te plačujejo prav tisti, ki ne plačujejo direktnih. Nikogar ni, ki bi davkov ne plačeval. Princip vsaki pravični volilni reformi mora biti, da strmoglavi načelo, naj ima le tisti volilno pravico, kdor plačuje kaj direktnega davka. Velika krivica je tudi, da kmet ne voli sam poslanca, ampak le volilnega moža. Ako je tako pameten, da more voliti volil-

nega moža, bi lahko volil tudi poslanca. Razmere so sedaj take, da nikakor ni doseči jednake volilne pravice, zahtevajmo torej, naj se uvede splošna in direktna volilna pravica. Koalicija hoče delavce preslepiti, zato jim ponuja nekaj mandatov, vedoč, da ti delavski poslanci sami ne bodo mogli nikdar ničesar doseči. Odločno se moramo braniti zastopstvu v novi kuriji. Jedino pravično bi bilo, da dobi volilno pravico vsak razsoden državljani, ki dela. Temu se približamo, če dosežemo, kar je nasvetovano v resoluciji. (Živahno odobravanje.)

Gosp. posl. Ivan Hribar je naglašal, da sedaj vladajočim strankam sploh ni za pravično volilno reformo. S Taaffeovim načrtom bi se bili približali idealu splošne in jednake volilne pravice, koalicija pa take reforme neče; kar ona namerava je očiten nazadek. Brati je bilo, da pride davčna reforma koj na razpravo, čim se snide drž. zbor. Ta reforma utegne davčna bremena nekoliko bolj pametno in pravično razdeliti, nego so bila doslej razdeljena, ali z njo grozi tudi velika nevarnost. Konservativci, ki so sicer naši prijatelji le kadar nas potrebujejo, so zasledili, kake skrite namene imajo levičarji z davčno reformo. Mojster, ki dela sam ali samo z jednim pomočnikom, se bo oprostil dobitkovine in bo izgubil volilno pravico. Ako levičarji to dosežejo, se utegne zgoditi, da izgubi polovica petakarjev volilno pravico, ker mu bo davčna komisija znižala davek pod cenzus prav tisto leto, ko bodo volitve. Tega nikakor ni smeti pripustiti. Kdor ima sedaj volilno pravico, ohraniti jo mora tudi zanaprej, tudi če se mu davek zniža. Ko se je na Pruskem reševala davčna reforma, sklenilo se je vnaprej, da nihče ne izgubi volilne pravice. Tam se predpisuje ves davek in ta je merodajen za volilno pravico, popust pa se potem odbije. Žalostno dovolj je, da imamo sploh še cenzus. Toliko cokelj ni nikjer na svetu, kakor pri nas kadar gre za pravično stvar. Ker pa ne smemo pričakovati pravične volilne reforme, moramo skrbeti, da še tistega ne izgubimo, kar imamo, zato priporoča govornik naslednjo resolucijo:

„Odboru „Slovenskega društva“ se nalaga, naj odpošlje do državnega zbora obrazloženo prošnjo, da se onim davkoplačevalcem, ki so imeli volilno pravico na podlagi sedanjega cenza, ista ohrani tudi za ta slučaj, ko bi vsled nameravane davčne reforme plačevali manj ko 5 gld. davka.“ (Živahno odobravanje.)

Gosp. Gostinčar je zagovarjal opravičenost zahteve, naj se uvede splošna, jednaka, direktna in tajna volilna pravica in se izrekel zoper volilno reformo, s katero bi se delavci ločili od drugih stanov, kakor kozli od ovac. Kakor kmet, stvarja tudi delavec iz nič vse, in vender nima nikakih političnih pravic, kar je očitna krivica. Stranke, ki hočejo delavce pri volilni reformi prikrajšati, ne stoje na stališču pravičnosti. Govornik se izreče zoper drugi del Tavčarjevega predloga, češ, da delavci ne morejo privoliti, da bi se potisnili v kot. Želi, naj bi se deželni zbor kranjski izrekel za splošno, direktno, jednako in tajno volilno pravico brez vseh pristavkov, kajti delavci ne bodo mirovali, dokler se to ne doseže. Razmere v deželnem zboru so take, da je to lahko doseči, ako je le kaj dobre volje.

Državni posl. g. dr. Ferjančič opozarja predgovornika na to, ali naj se stranka ogreva jedino le za stvar, katere ni doseči, ali pa naj gleda, da se približa temu, kar zmatra za svoj ideal. V Tavčarjevem predlogu je povedano, da perhorešciramo ločitev delavcev od drugih volilcev in hočemo, da dobe tako volilno pravico, kakor jo imajo drugi stanovi. Mi smo za to, kar je grof Taaffe predlagal. A kot konservativen element se ne moremo ogrevati samo za to, česar sploh sedaj ni doseči, ampak moramo gledati, da dosežemo, kar se v sedanjih razmerah sploh doseči da, zato pa bi lahko tudi gosp. Gostinčar pritrtil Tavčarjevi resoluciji.

Gosp. dr. Triller povdarja, da bo narodna stranka vedno visoko držala principe, za katere se je izrekla. Ako se doseže to, kar je v resoluciji predlagano, se približamo svojemu cilju. Le ker sedaj ni vsega doseči, se hočemo za sedaj zadovoljiti z manjšim. Narodna stranka se je vedno borila za pravico in je ni nikdar zatajila.

Gosp. Gostinčar prizna, da sedaj vsega ni doseči, vender pa misli, da se je potegovati jedino le za volilno reformo, kakor jo zahtevajo tudi de-

lavci, zlasti ker so razmere v deželnem zboru take, da se lahko doseže taka izjava.

Klici: Povše!

Gostinčar: Tudi Povšeta boste lahko obdelali; če ga vi ne boste, ga bomo pa mi. (Splošna veselost.)

Gosp. Gostinčar konča z zahtevo, naj se deželni zbor izreče samo za splošno, jednako, direktno in tajno volilno pravico.

Poročevalec g. dr. Tavčar je na Gostinčarjeva izvajanja odgovoril, da je narodna stranka za njegove zahteve, naj torej gospodje Klun in tovariši predlagajo v deželnem zboru, kar zahteva Gostinčar, narodna stranka bo glasovala za njih predlog.

S tem je bila razprava dognana. Shod je vzprejel Tavčarjevo resolucijo z ogromno večino, Hribarjev predlog pa soglasno.

Predsednik se je na to zahvalil navzočnikom za udeležbo in zaključil zborovanje.

Deželni zbori.

Isterski.

Čudne reči se gode v Istri. Lahonska predrznost presega se meje, vlada pa drži križen roke: ne vemo, ali že ne more ali neče narediti redu. Ko so se slovanski poslanci Volarić, Laginja, Spinčić in Flego peljali v Poreč, so bili v Rovinju insultirani. Takisto jih je najeta druhal insultirala tudi v Poreču, in ker niso več varni svojega življenja, zapustili so Poreč. Koncem zasedanja državnega zbora je Laginja interpeliral vlado, ali je storila, kar treba, da zavaruje osebno varnost poslancev in jim omogoči izvrševanje poslanskih dolžnostij. Vlada ni nič odgovorila, storila pa tudi ni nič in kako izkoriščajo Lahi ta svoj položaj, se vidi iz tega, kar se je zgodilo na veliko sramoto cele države. Koaličijska vlada je odgovorna za te dogodbe, ker jih je omogočila s tem, da v njih preprečenje ni storila ničesar. Javili smo že, kak škandal so Lahi priredili v prvi seji isterskega deželnega zbora. V drugi seji je posl. Defranceschi utemeljeval to postopanje s tem, da vlada protežira Slovane na troške Lahov in potem se je vzprejelo več predlogov, katerih vsaki je udaril slovanskemu prebivalstvu v obraz. Predlagalo se je: Naj se izreče obžalovanje zaradi ukaza o dvojezičnih napisih, naj se protestuje, da se je kaznoval Piran, naj se zahteva, da se porotne liste sestavljajo po prejšnjih načelih in naj se sklene, da je italijanščina izključni poslovni jezik deželnega zbora. Tudi vladni zastopnik je v tej seji govoril. Odgovoril je na interpelacijo Amorosovo glede Slovanom podeljenih „koncesij“ in na Spinčićevo interpelacijo glede sodnega postopanja proti posl. Mandiću.

V Ljubljani, 14. januarja.

Češki deželni zbor. V češkem dež. zboru je dr. Rieger sprožil vprašanje o volilni reformi. Predlagal je: 1.) Volilna pravica za deželni zbor naj se razširi na tiste sloje, kateri je doslej nimajo; 2.) vsi važni stanovi prebivalstva naj imajo svoje zastopstvo; 3.) volilni okraji naj se pravično razdeli; 4.) kmetске občine naj volijo neposredno; 4.) vlada naj se pozove storiti potrebne korake, da se deželnim zborom vrne pravica, voliti državne poslance. = V isti seji je poslanec dr. Šolc sprožil važno vprašanje: uredbo uradovanja avtonomnih oblastev v jezikovnem oziru.

Ogerska kriza še ni končana. Banffy je pač prevzel nalogo, sestaviti novo vlado, a sestavil je še ni, pričakuje se pa, da se mu danes posreči. Povedali smo že, da bo Banffyjevo ministerstvo še slabše, kakor je bilo Wekerlovo, zlasti hudo pa bode nasprotovale narodnostnim zahtevam nemadarskih narodov. Pravi se, da bo Banffyjevo ministerstvo le malo časa na krmilu. To je mogoče, ali že to imenovanje svedoči, da nemadarski narodi od dvornih krogov nimajo ničesar pričakovati, da so izročeni na milost in nemilost Madjarom.

Pravosodni škandali v Srbiji. Beligradska sodišča je v škandalozni pravdi Čebinčevi izreklo sodbo. Oproščena sta bila dva zatoženca, Čebinac je bil obsojen na dve leti v zapor, vsi drugi na tri leta. Ta škandalozna sodba priča, kako korumpirano je vse javno življenje srbsko. Tudi v pravdi proti Gjakoviću in Miškoviću se je izrekla sodba. Zatoženca, obdolžena, da sta hotela zastrupiti kralja, sta bila opoščena.

Francija in Nemčija. Napadi francoskih listov na nemško poslanstvo v Parizu zaradi afere Dreyfussove so napolnili francosko vlado, da se razposlala izjavo, v kateri opira to poslanstvo in pravi, da ni bilo z Dreyfussom v nobeni zvezi. „Patrie“ pojasnjuje to izjavo, pravi, da je razmerje mej Francijo in Nemčijo jako napeto tako, da bi nemška vlada vsak hip lahko odpoklicala svojega poslanika grofa Münsterja.

Dopisi.

Iz Gorij, 11. januarja. (Volitev v našo kmetijsko podružnico.) Kakor je „Slovenski Narod“ v svoji 7. številki poročal, bila je dne 6. t. m. volitev odbora naše kmetijske podružnice. Dovoljujem si to vest nekoliko dopolniti. Kakor pri vsaki volitvi, je tudi pri tej spoznal g. župnik Ažman za dobro, poseči vmes in predlagati predsednikom župana Žumra, tajnikom pa g. učitelja; a tudi župan ni mogel molčati: vstal je in predlagal podpredsednikom župnika Ažmana. To siljenje je razarilo celo naše sicer prepohlevne posestnike. Pred vsem je g. Vinko Jan. Povedal je omenjeni trojici v obraz, da ni sposobna voditi kmetijske podružnice, ker slehernemu izmed njih primankuje za to potrebne znanja, posebno pa skunje. Tudi posestnik Janez Slivnik je protestoval v imenu svojih somišljenikov proti izvolitvi teh mož. A trojica ni šla narazen. Pri nas imamo namreč še dosti kimovcev, ki bi na povelje posameznikov volili tudi Žarkovega Nikolaja. A hvala Bogu, da jih je taci pri nas čedalje manj; vedno odločneje se razlega glas naših vrlih Gorjancev: proč z vašimi nasveti; mi hočemo po svoji volji, po svojem razumu, ne pa po vašem povelji voliti. Nasledek omenjene izvolitve je bil, da je sklenilo večje število posestnikov izstopiti iz tukajšnje podružnice in se vpisati pri centralni družbi. Tako je strankarstvo, trmoglavnost in gospodstvalnost že v kali zadušila prepotrebno jedinstvo. Marsikaj bi imel še povedati, a za danes naj zadostuje to. Znabiti prepriča ta dopis naše slavo hlepneže, da ima tudi potrpežljivost Gorjancev svoje meje.

Iz Mokronoga, 11. januarja. (Bralno društvo.) Običajno je, a tudi potrebno, da se koncem vsacega leta napravi ponatančnejši račun o delovanju v pretečenem letu in ob enem proračun za novo leto. Brez računa ni urejenega življenja, ni pravega napredka! Posebno važni so pa taki letni računi i poročila pri družbah, društvih zavodih, zadugah; sploh povsod tam, kjer se deluje z združenimi močmi v prosep obče blaginje. Tudi v našem trgu se je pričelo oživljati zanimanje za skupno delovanje, v prosep društvenega življa deluje naše vrlo bralno društvo. Za vzboljšavanje gmotnih razmer skrbi naša mlada posojilnica! Na varstvo imetja pred škodo po požaru pazi naše čvrsto gasilno društvo! Toda za danes le nekoliko o našem bralnem društvu, katero je stopilo zdaj v tretje leto svojega plodonosnega delovanja! Dasi o pravi narodni zavesti pri nas ni dosti sledu in v kljub malemu številu in neimovitosti naših tržanov. Šteje naše bralno društvo venderle 39 članov, Sveda pripomorejo k temu številu vanjski udje, katerih je dvanajst. Lahko bi bilo število domačih udov nekoliko večje, toda mrznja deloma pa tudi nezavednost i pomanjkanje naobrazenosti je povod, da niso nekateri tukajšnji bivalci mej udi bralnega društva. Delovanje bralnega društva je bilo v pretečenem letu prav uspešno. V vsem skupaj je priredilo osem veselice in sicer petkrat z gledališkimi predstavami. Veselice so se večinoma prav dobro obnesle. K temu uspehu so pripomogli v prvi vrsti trudoljubivi društveni diletantje pod vodstvom g. Josipa Tekavčiča in društveni pevski zbor pod vodstvom g. Josipa Lozeja. Mej vsemi veselici sta najbolje uspeli veselice prirejene dne 22. julija 1894 na prostem, pri kateri je tudi šolska mladež sodelovala in pa veselica na Silvestrov večer, pri kateri se je vprizoril igrokaz „Lowoodska sirota“. Pri tej igri so naši vrli diletantje pokazali, kaj da znajo! Igrali so dovršeno, za kar so tudi želi zaslužen pohvalo od slav. občinstva, katero se je bilo te veselice udeležilo v nenavadni množini. Poleg omenjenih veselice je priredilo naše bralno društvo tudi dva izleta v bližnjo okolico! Taki izleti so za narodno probujo posebne važnosti i naj bi se isti v prihodnje še v večjem številu prirejevali. Za vzdrževanje društvenega pevškega zbora se je osnoval pevski zaklad, v katerega polagajo udje bralnega društva radovoljne doneske. Pri občnem zboru se je nasvetovalo, da bi se sčasoma z novci tega zaklada omissli za pevski zbor klavir. Tu je pač umestno, da se omenja vse hvale vredno teženje g. pevovodje za osnovanjem tamburaškega zbora. To vrlo prizadevanje zasluži vsestransko podporo. Pa tudi za duševno zabavo svojih udov skrbi naše bralno društvo kar največ možno! V bralni sobi leži na razpolaganje v svrhu čitanja 28 listov in sicer 20 slovenskih, 2 hrvatska in 6 nemških. Nadalje je naše bralno društvo, ud Matice Slovenske, družbe sv. Mohorja in družbe sv. Cirila in Metoda ter pristopi v tem letu „Glasbeni Matici“ i „dramatičnemu društvu.“ Tudi društvena knjižnica lepo napreduje. V isti so trije oddelki in sicer gledališki za naše diletante; glasbeni za društveni pevski zbor in bralni oddelek za ude sploh.

Sedanje gmotno stanje bralnega društva se mora imenovati povoljno z ozirom na njegovo uspešno in mnogostransko delovanje in z ozirom na tukajšnje razmere in z ozirom na društveni inventar. V preteklem letu so znašali prejemki 313 gld. 47 kr. in izdatki 254 gld. 8 kr.; toraj prebitek 59 gld. 39 kr. Za leto 1895. so bili izvoljeni v društveni odbor: G. Viktor Rosina, predsednikom; g. Janez Virant njega namestnikom; gosp. Jože Rohman tajnikom; g. Jarnej Ravnikar, blagajnikom; g. Eduard Bohinec arhivar in g. Josip Pogačar in g. Janez Rhtaršič odbornikoma. Koncom današnjega dopisa naj bode izražena zaslužena zahvala vsem za prosep našega bralnega društva nesebično delujočim združena s prošnjo, da bi tudi zanaprej zvesti ostali našemu društvu ter smatrali za največje in najboljše plačilo uteho, da so po svojih močeh delovali v prosep bralnega društva in s tem posredno za našo sveto narodno reč!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. januarja.

— („Katoliški stroji“) so v soboto spustili v svet jedno navadnih „Slovenčevih“ zavijač. Saj vedó, da je duhovnikom prepovedano čitati, še bolj pa verjeti to, kar trde „narodni stroji“. Zato pa sme prav na debelo — pripovedovati „Slovenec“, da je naš list objavil popravek, v katerem pojasni zadevo glede „nedeljskega dela v „Katoliški Tiskarni“, in da priznava, da „oni, katere je dolžil, niso krivi „neumestnega (!) dogodka“. Istina pa ostane, da nam ni treba te zadeve pojasniti čisto nič, ker vzdržujemo svojo prvo vest v polnem obsegu. „Popravek“ pa smo vzprejeli, ker ga vzprejeti moramo po zakonu, naj smo še tako prepričani in naj imamo še toliko prič, da smo pisali golo istino. To vé vsakdo in bi morali posebno dobro vedeti „Slovenčevi“ žurnalisti. Mi nadalje nismo nikogar izmed patronov „Katoliške Tiskarne“ dolžili, da je kriv nedeljskega dela „katoliških strojev“. Mi smo objavili le dogodek, ne da bi kazali na kakega subjektivnega krivca. V tem oziru hočemo biti bolj pošteni, nego so čisti „katoliki“, kateri naše močeh delajo za vsako stvar odgovorne, četudi niso ž njo v nobeni zvezi, za vsako stvar, pravimo, ki jih zamore ob dobro zaupanje spravljati! Ker nikogar dolžili nismo, tedaj nam tudi ni treba priznavati, kdo da ni kriv „neumestnega dogodka“. Motijo se pa „katoliški stroji“, če trde, da se je vsa stvar sedaj razpršila v zrak“. Ona je prav občutno zadela tiste, kateri vidijo povsod pezdir, bruna v svojem očesu pa ne. In zdaj celo v zraku visi, kakor priča „poslano“ v današnjem listu! Ali si bode gospoda upala tajiti, kar se da dokazati s pričami, o čemer govoré vsi obrtniški krogi? „Katoliški stroji“ lahko slepé ljudi, katerim sploh ni za resnico, a drugega sveta ne spravijo pod svoj jarem! Je že takó na tej zemlji!

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Kakor smo že naznanili, jutri v torek ni slovenske predstave zaradi priprav za Verdi-jevo opero v 4 dejanjih „Trubadur“, ki se bode pela prvokrat na slovenskem odru v petek dné 18. t. m. Ker poleg moderne „Cavalleria rusticana“ naš repertoar še nima nobene italijanske opere, je bila gotovo srečna misel intendance, da se je uvrstila ravno ta povsod priljubljena, še vedno mlada in krasna Verdijeva skladba v slovenski operni repertoar.

— (Veliki pevski večer s plesom.) katerega priredi pevski zbor „Glasbene Matice“ v soboto, dne 19. prosinca 1895 v prostorih starega strelišča s sodelovanjem vojaške godbe sl. c. in kr. pešpolka št. 27., bode imel nastopni vzpored: A. koncert. Pod vodstvom koncertnega vodje g. M. Hubada. 1. P. Hugolin Sattner: „Za dom med bojni grom!“ Moški zbor. 2. Anton Nedvč: „Čveterespev“, poje moški zbor. 3. Anton Dvořák: „Prstan“. Dvospev za sopran in alt s spremljevanjem klavirja. Spremlja g. K. Hoffmeister, poje ženski zbor. 4. Jakob Aljaž: „Občutki“. Moški zbor z bariton-solom, poje kvintet. 5. Karol Bendl: „Tatranska vijolica“. Moški zbor in tenor solo s spremljevanjem klavirja. Tenor-solo poje g. A. Razinger, na klavir spremlja g. K. Jeraj. 6. a) Anton Rubinstein: „Potnikova nočna pesem“. b.) Anton Dvořák: „Da, jaz te zapustim!“ Dvospeva za sopran in alt s spremljevanjem klavirja, poje ženski zbor, spremlja g. K. Hoffmeister. 7. Anton Rubinstein: „Jutro“. Ruska pesem Polonskega za moški zbor s spremljevanjem klavirja. Spremlja g. K. Hoffmeister. B. Ples. Ob sviranju godbe sl. c. in kr. pešpolka št. 27. Vstop je dovoljen samo povabljenim gostom. Vstopnice à 50 kr. za osobo in à 1 gld.

20 kr za rodbino treh oseb se dobivajo v trgovinah gg. Vasa Petričiča, Friderika Sossa in Antona Zagorjana in na pevski večer pri blagajni. Čisti dohodek je namenjen društvenemu glasbemu domu. Preplačila se hvaležno vzprejemajo. Obleka promenadna. Začetek točno ob 8. uri. zvečer.

— (Koncerta g. A. D. Slavjanskega.) G. Slavjanski in njegov zbor uživata svetovno slavo od pariške razstave l. 1889. sem. Veličastni nastop, krasota arhaističnih kostumov, redka izvežbanost pevcev, čistota njih petja in natančnost v dinamičnih nuansah, pred vsem pa originalna miloba ruske narodne pesmi so temu zboru in njega vodji po vsem omikanem svetu pridobile popularnost, kakoršne pred njim še ni užival noben zbor. Slavni spomin, ki ga je pustil g. Slavjanski od svojega prvega nastopa v Ljubljani, je zadostoval, da sta bila koncert v gledališči in drugi v veliki glasbeni dvorani filharmoničnega društva popolnoma razprodana in napolnjena z najodličnejšim občinstvom obeh narodnostij. Glavni razloček mej sedanjim in prejšnjo sestavo Slavjanskijevega zbora je, da sedaj pojó, kakor je to pri ruskih cerkvenih pevskih zborih sploh navada, samo moški, vsled tega se odlikuje mej glasovi posebno prijetno rezki alt. Mej sopranisti sta dva samopevca, ki se v figuralnem petji lahko kosata z vsako renomirano koloraturno pevko. Najpoglavnejši steber pa je mojsterski recitator in vzorno mirni dirigent gospod Slavjanski sam. Iz mnogovrstnega programa napravile so zopet ruske narodne, tako „Črnobrovi črnooki“, „Čečetka“, „Po Volgje“, „Vdol po ulicje“ najgloblji utis. V zboru „Svjetel mesec“ iz opere „Askjoldova mogila“ se je posebno odlikoval sopranist Sermetov. Vsled gromovit-ga ploskanja dodal je gospod Slavjanski popularni „Ej uhnjem!“, „Kalino“ in gospe Olge Slavjanske „Poljem“-polko. Koncem družega dela izročil se je g. Slavjanskemu laborov venec s trobojnimi trakovi, katerega mu je poklonilo akademično društvo „Sava“. Navdušeni živio-klici so zaorili, ko je zbor nato zapel „Liepa naša domovina“, skrbno studirani „Hej rojaki“ in „Živio!“ — V filharmonični dvorani je najglasneje navdušenje vzbudil s finim čutom prirejeni in krasno peti „Naprej zastava Slave“ pod ruskim naslovom „Mi družno na vragov“. Največji umetniški uspeh so imele tudi ta večer ruske narodne, osobito „Što ti travuška“ z jako zanimivim in čisto petim duetom dveh sopranistov, potem ritmično interesantna teriška „Mjateljica“, v kateri je prišel osobito do veljave zvonki bas, kavkaška narodna „Haz bulat“ z dvospevom za solo-tenor in bariton, burna „Vo polje bereza“ in šegava „Čto spiš mužičok“ s samospevom za sopran. Izven programa sta se pela še „Hej rojaki“ in „Sarafan“. Ugodnejša akustika filharmonične dvorane je pripomogla, da je vsa nežnost in natančnost prišla še bolj dovršeno do veljave nego prvi večer v gledališči. Občinstvo je svoj upravičeni entuzijazem izražalo po vsaki točki z burnimi živio-klici, kateri so jednako veljali umetnikom in rodnim bratom, ki nesó slavo slovenske narodne glasbe v širni svet. Srečno pot! — Zmagovit vspeh! in Na svidenje!

— (V Ljubljano skočil) je danes ob polu 7. uri zjutraj na Trnovskem pristanu vojak Edvard Knava tukajšnjega topničarskega polka. Ker je ob istem času bila le neka ženska tam navzočna, ni ga nikdo ob pravem času potegnil iz vode. Šele proti osmi uri potegnil je neki ribič mrtvo truplo vojakovo iz Ljubljane.

— (Najden mrtvec.) V hlevu tukajšnje gostilne „pri avstrijskem cesarji“ našli so danes v jutro mrtvo truplo znanega postopača Henrika Toniuttija. Kakor je policijski zdravnik konstatoval, umrl je Toniutti vsled kapi. Umrl je bil sin starejšim Ljubljančanom znanega G. Toniuttija, prvega tovarnarja salam v Ljubljani.

— (Učni tečaji za čevljarje.) Po naročilu trgovinskega ministerstva je c. kr. tehnološki obrtni muzej na Dunaji uredil posebne tečaje za čevljarje. Ti učni tečaji se bodo priredili štirikrat na leto in bodo trajali po šest tednov. Učilo se bo: jemanje mere, strokovno risanje, prirojavanje in izdelovanje gornjih in spodnjih delov čevljev; izdelovanje čevljev s preprostimi mašinami; izdelovanje najvažnejših delov s pomočjo modernih tehničnih pomočkov in obrtno knjigovodstvo ter kalkulacije. Učni jezik je češki in nemški. Pouk traje vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 1. do 5. ure popoldne, prve štiri dni pa tudi od 6. do 8. ure zvečer, ob nedeljah in praznikih le od 8. do 12. ure dopoldne.

Vzprejemajo se čevljarji in pomočniki, če jih priporoči občina, zadruga ali strokovno društvo. Prošnje za vzprejem je poslati ravnateljstvu tehnološkega obrtnega muzeja (Dunaj, IX/2, Währingerstr. 59). Šolnina znaša 25 gld., upisnina 5 gld. Neimoviti čevljarji se oproste šolnine in dobe še stipendije v znesku od 50 gld. do 150 gld. Za stipendije je prositi pri trgovinskem ministerstvu. Kdor dobi stipendijo je oproščen šolnine. Prihodnji tečaj se začne dné 15. februarja, prošnje za vzprejem je vložiti pri ravnateljstvu c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja do dné 20. januarja.

— (Promet na južni železnici) je za osobe na vsej progi mej Dunajem-Trstom in Budimpešto zopet prost. Le tovorni promet mej Trstom in Ljubljano je še omejen in se morda prične še le jutri na tej progi prevažati tudi tovorno blago.

— (Vreme.) Danes ponoči se je vreme prevrglo in postalo južno. Začelo je deževati polahko. Ker je na snežno podlago padajoči dež početkom zmrzoval v noči, je bila hoja jako nevarna. Še le solnce, ki je zjutraj po dolgem meglenem času nam zopet posijalo z jasnega neba, je otajalo te ledene skorje. Ako bode pa trajalo južno vreme in se začnó tajati ogromne množine snega, se je bati povodnji.

— (Nadučitelj Karol Bernard †.) Na Jesenicah na Gorenskem je dne 13. t. m. umrl ondodni nadučitelj gosp. Karol Bernard po dolgem bolehanji. Rojen l. 1851. v Bohinjski Bistri je služil pokojnik od leta 1871. pri ljudskem šolstvu, bil je najprej učitelj v Begunjah pri Cirknici in v Škofji Loki, potem nadučitelj na Bohinjski Bistrici in zadnja leta na Jesenicah. Gosp. nadučitelj Bernard je bil omikan mož, dober učitelj in vselej zanehljiv in vrl narodnjak, le škoda, da sta ga zadnja leta močno trla bolezen in skrb za svoje otroke, za katere je skrbel kot vzgleden in požrtvovalen oče, ter jih vzgajal v ljubljanskih šolah. Lahka mu zemlja!

— (Akad. teh. društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi v soboto, dne 19. t. m. III. javno redno zborovanje. Lokal: „Hotel gold. Ross (Mariahilferstrasse)“. Začetek točno ob 8. uri.

— (Zajčev jubilej.) Kakor smo že tudi mi naznanili, bode praznoval dné 30. t. m. velezaslužni hrvatski skladatelj Ivan pl. Zajc petindvajsetletnico svojega umetniškega delovanja. Kaj je storil Zajc v tem času za razvoj glasbene umetnosti na Hrvatskem, to je znano in so njegove zasluge zapisane z zlatimi črkami v zgodovinsko knjigo jugoslovastva. Poslednja „Hrvatska“ prinaša v listku življenjepisa Zajčev in kratek pregled njegovega delovanja, iz katerega hočemo prilično podati tudi mi nekoliko črtic. Izmej Zajčevih del so mnoga znana tudi na Slovenskem, tako njega opereti „Mesečnica“ in „Mornarji na krov“ poleg brezštevilnih večjih zborovih skladb, kakor „Večer na Savi“, „U boj“ itd. Reči smemo, da je Zajc tudi naš skladatelj.

— (Razpisane službe.) Pri deželni komisiji za agrarične operacije na Kranjskem več mest zemljemerskih pristavov in asistentov. Mesečno plačilo pristavov je 80 do 90 gld., asistentov 60 do 70 gld., priklada, kadar delajo na polji, pa na dan od 1 gld. 75 n. do 2 gld. Zahteva se poleg nemščine znanje slovenščine ali katerega drugega slovenskega jezika. Prošnje do dne 15. febr. pri deželni komisiji za agrarne operacije. — Pri okr. sodišču v Zatičini mesto pisarja z mesečno plačo 25 gld. — Na ljudskih šolah v Lovrani in v Opatiji mesti učiteljev z dohodki III. plač. razreda. Prošnje do konca meseca okrajnemu šolskemu svetu v Voloski.

* (Najmanjša država.) Kdo še ni nič slišal ali čital o „Monte Carlu“, kjer se dogajajo skoro vsak dan samomori? Ali kje stoji ta preklicani kraj, ki tako predrzno kljubuje sedanji omiki? — V najmanjši državi na svetu to je v kneževini Monako, kajti ona meri le 21.5 km², dočim ima n. pr. občina Ljubljana 32.2 km². V tej državi vlada že od leta 952 genoveška rodbina Grimaldov, ki je bila osnovala roparsko gnezdo na rtu podobnem Gibelaltarju. Na dunajskem kongresu so dovolili Pijemontu (sedaj Italiji) pravico, da sme imeti svojo posadko v Monaku. L. 1860 je prodal knez Honorat V. mesti Roccabruna in Mentone Francozom za 4 milijonov frankov in zato je sedaj kneževina tako majhna. Poleg mesta ima le še slutno igrišče Monte Carlo severovzhodno od Monaka, kamor se po železnici pripelje v malo minutah. Do pozno ponoči vozijo tje vlaki iz Nice in oddajajo igralce prav pred vzdigalnico (ascenseur), ki jih privleče v imenitni igralni brlog. Okoli „kazina“ (igralnice) je nasajen lep park s krasno vegetacijo. Sploh je rastlinstvo v Monaku zelo bujno, kakteje in aloe poganjajo iz vsake skalnate razpoke, v februarju že prikaže se vijolčnata ruša, a naranče in citrone zelene skozi celo zimo. Sedanji knez Karl III. ima poleg telesne straže še jedno kompanijo lovecv. V Mentonu bode prezimoval letos ruski prestolonaslednik, a v bližnjem „Cap S. Martino“, odkoder je najlepši razgled na Monako, bival je lansko zimo naš presvetli cesar.

* (Olimpijske igre oživljene.) Znano je, da so Atenčani prirejali dosedaj na starem stadiju (vzhodno od mosta, onstran liisa), kjer se navadno vojaki vežbajo. telovadne igre za mladino, in sicer vsako četrto leto. Sedaj pa so sestavili poseben odbor pod vodstvom prestolonaslednika, da priredi leta 1896. mednarodne olimpijske igre v Atenah.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: „Oberfalc“ nabral 9 kron v veseli družbi „pri Virantu“ v Ljubljani. — Gosp. Anton Mirnik, na Zidanem mostu 7 kron, katere je nabral naroden godec v veseli družbi sv. treh kraljev dan. — Gosp. Karol Tomšič, c. kr. poštar v Mokronogu 16 kron 8 vin., nabrane v veseli družbi na Silvestrov večer. — G. Jakob Žebre, učitelj in tajnik podružnice v Starem trgu pri Ložu 4 krone in sicer 2 k. kot dobitok pri streljanju daruje g. Peče, 2 k. pa izgubljena stava pri taroku mej gg. Žagarjem in Žebretom, „kdo je prvi vun igral“ v gostilni pri Tomci — za velikovško šolo. — Skupaj 36 kron 8 vin. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Bizojavke.

Dunaj 14. januarja. Ker poteče trozvezna pogodba l. 1895, se bodo v kratkem vršila pogajanja glede obnovitve. Iz zanesljivega vira se čuje, da zahteva Italija izdatnih olajšav glede stalne vojske.

Budimpešta 14. januarja. Banffy je premagal vse težkote in sestavil novo ministertvo. Portfelj notranjih del je prevzel Perczel, trgovinski Damel, naučni Vlasics.

Peterburg 14. januarja. Car je za novo leto podelil mnogo odlikovanj. V svojem reskriptu na predsednika drž. sveta Bungea in vojnega ministra Vanovskega povdarja svojo skrb, da se ohrani mir.

Rim 14. januarja. V Palermu je bil pri ožji volitvi voljen poslanec Garibaldi Bosco, katerega je vojno sodišče lani obsodilo zaradi sicilskega upora na 15 let v ječo.

Brescia 14. januarja. Tukajšnji volilci so priredili svojemu poslancu Zanardelliju sijajen banket, katerega se je udeležilo 670 volilcev. Banket je demonstracija proti Crispiju, čigar nasilno politiko je Zanardelli v svojem govoru odločno obsojal.

Pariz 14. januarja. Minister javnih del, Barthou, je odstopil, na njegovo mesto pride poslanec Jonnart.

Poslano.

Slavno vodstvo „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Ker g. faktor Vaše tiskarne in tudi „Slovenec“ trdi, da se je v „Katoliški Tiskarni“ delalo samo v nedeljo, 30. decembra, blagovolite zaslusiti tiskarske učence in stavce in zvedeli boste, da se je delalo lansko leto več nedelj in da se je celo na praznik sv. Rešnjega Telesa izdelal plakat za „Circus Amato“.

V Ljubljani, 13. januarja 1895.

Več sosedov.

Umrli so v Ljubljani:

12. januarja: Franc Kraševc, tkalec, 63 let, Ulice na Grad št. 12. — Jožef Potočnik, delavec sin, 7. mesecev, Streliške ulice št. 11.

13. januarja: Henrik Toniutti, bivši marker, 34 let, sv. Petra cesta št. 5.

V deželni bolnici:

11. januarja: Matevž Strajnar, gostač, 77 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-kriša v mm.
12. jan.	7. zjutraj	729.5 mm.	- 4.0° C	sl. svz.	obl.	1.9 mm.
	2. popol.	728.8 mm.	- 2.0° C	sl. vzh.	snež.	
	9. zvečer	729.4 mm.	- 5.0° C	sl. vzh.	obl.	snega.
13. jan.	7. zjutraj	732.2 mm.	- 8.6° C	brezv.	megla	10.7 mm.
	2. popol.	731.5 mm.	- 4.8° C	brezv.	megla	
	9. zvečer	729.5 mm.	- 3.2° C	sl. svz.	dež.	snega

Srednja temperatura -3.7° in -5.5°, za 1.1° in 3.1° pod normalom.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Dunajska borza

dné 14. januarja 1895.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	55	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	gld.	65	kr.
Avstrijska zlata renta	125	gld.	55	kr.
Avstrijska krona renta 4%	100	gld.	70	kr.
Ogerska zlata renta 4%	124	gld.	25	kr.
Ogerska krona renta 4%	99	gld.	10	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice	1058	gld.	80	kr.
Kreditne delnice	418	gld.	80	kr.
London vista	174	gld.	05	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60	gld.	67	kr.
20 mark	12	gld.	15	kr.
20 frankov	9	gld.	86	kr.
Italijanski bankovci	46	gld.	30	kr.
C. kr. cekini	5	gld.	81	kr.

Dné 12. januarja 1895.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	148	gld.	50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	198	gld.	—	kr.
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	131	gld.	75	kr.
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	gld.	25	kr.
Kreditne srečke po 100 gld.	197	gld.	—	kr.
Ljubljanske srečke	26	gld.	25	kr.
Rodolfove srečke po 10 gld.	23	gld.	—	kr.
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	185	gld.	50	kr.
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	438	gld.	—	kr.
Papirnati rubelj	1	gld.	83	kr.

Zahvala.

Za dokaze milega sočutja in za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu našega nezabnega soproga, oziroma očeta in tasta, gospoda

Franca Dolenca

izrekamo vsem tem potom srčno zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo velečastiti duhovščini, gospodu županu in občinskim odbornikom, visokorodnemu gospodu grafu Lanthieriju, vsem gospodom c. kr. uradnikom, gospodom pevcem vipavske čitalnice za njih gnilivo petje, vsem darovateljem krasnih vencev in vsem onim, kateri so prihiteli tudi od daleč, da so izkazali blagemu rajnkemu poslednjo čast.

(49) Žalujoči ostali.

Sposobne osebe,

ki hočejo svoj prosti čas izkoristiti in si s solidnim zastopstvom prislužiti na dan

5-10 goldinarjev,

so naprosene, da vpošljejo svoje naslove na „Mercantile-Bureau, Zwittau, Moravske“.

Odda se v najem

prodajalnice

v Ljubljani, v špitalskih ulicah h. št. 9, kjer se izvedo tudi natančnejši pogoji.

Vzprejme se takoj ozir. do 1. februarja t. l. slovenskega in nemškega jezika popolnoma večča

poštna in brzojavna odpraviteljica

z večletno prakso, katere ima na razpolaganje dobra spričevala in lahko položi kavelje, katere se deponira. — Cenjene ponudbe blagovolijo naj se pod „poštni in brzojavni urad 12“ vposlati upravnštvu „Slovenskega Naroda“.

Staroznana trgovina z urami

najfinejše vrste in po najnižji ceni od zlata, srebra, tule in nikla, repetirk, kalendarskih ur in kronografov, najnovejšega v tableaux-urah, urah z njihalom in drugih urah. Najnižje cene. Popravljanja se izvršujejo najskrbneje. — Prvi in najstarejši optični zavod najfinejših naočal, ščipalcev v zlatu, zlatu-doublé, niklu itd.; največja izbér kukal za gledališče, potjskih binoklov in vseh v to stroko spadajočih predmetov pri

N. RUDHOLZER-ju, Pred rotovštem št. 8.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894

Nastopno omenjeni prihajali in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljub. 45 min. in 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, oca Seisthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Bolnegrad, Land-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Lino, Hudejevic, Pisenj, Marjine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, oca Seisthal v Bolnegrad, Dunaj via Amstetten.

Ob 12. uri 55 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 12. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Seisthal, Dunaj.

Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, oca Seisthal v Bolnegrad, Land-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Hregnic, Curih, Genevo, Paris, Steyr, Lino, Gmunden, Ischl, Hudejevic, Pisenj, Marjine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 20 min. večer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marjinih varov, Pisenja, Hudejevic, Bolnegrada, Lino, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Zell na jezeru, Land-Gasteina, Ljubnega, Celovec, Beljaka-Franzensfeste Trbiša.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak s Kočevja, Novega mesta.

Ob 11. uri 17 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marjinih varov, Pisenja, Hudejevic, Bolnegrada, Lino, Steyra, Paris, Genevo, Curih, Hregnic, Inomosta, Zell na jezeru, Land-Gasteina, Ljubnega, Celovec, Lino, Pontabla, Trbiša.

Ob 2. uri 29 min. popoldne mešani vlak s Kočevja, Novega mesta.

Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Seisthala, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.

Ob 9. uri 25 min. večer mešani vlak s Kočevja, Novega Mesta.

Ob 9. uri 21 min. večer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 2. uri 05 min. popoldne v Kamnik.

Ob 6. uri 50 min. večer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj s Kamnika.

Ob 11. uri 15 min. dopoldne s Kamnika.

Ob 6. uri 30 min. večer s Kamnika.

Pekovski učenec

se vzprejme pri gospodu Travnu na Glincih pri Ljubljani.

Spreten

prodajalec ali prodajalka

se takoj vzprejme v prodajalnico z mešanim blagom. Manufakturiisti imajo prednost. — Ponudbe na upravnštvu tega lista pod št. 48.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Medicinalno olje iz kitovih jeter.
(Ribje olje.)

Priznana najbolje učinkujoče in pristne vrste, vedno sveže v zalogi. Steklenica z navodilom o porabi 60 kr., dvojna steklenica 1 gld.; 12 malih steklenic 5 gld. 50 kr., 12 velikih steklenic 10 gld.

Dobiva se pri **Ubaldu pl. Trnkóczy-ju** lekarnarju v Ljubljani. Pošilja se s obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradci.

CHINA SERRAVALLO z železom

neobhodno potreben za slabotnike in rekonvalescente.

Vzbuja slast do jedij, krepi živce, zboljša kri.

Srebrna svetinja: XI. medicinski kongres Rim 1894.

Zlata svetinja: Mejnarodna razstava Benetke 1894.

Zlata svetinja: Mejnarodna razstava Kiel 1894.

Zlata svetinja: Mejnarodna razstava Amsterdam 1894.

Od zdravniških avtoritet, kakor dvorni svetnik prof. dr. baron Krafft-Ebing, prof. dr. vitez Mosetig-Moorhof, prof. dr. Schanta, prof. dr. Monti, prof. dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich, najbolje priporočevan itd. itd.

To izborna restitucijsko sredstvo je zaradi dobrega svojega ukusa priljubljeno zlasti otrokom in ženskam.

Prodaja se v steklenicah po 1/2 litra in 1 liter v vseh lekarnah.

Lekarna Serravallo, Trst.

Razpošiljalnica medicinskih stvari na debelo. Ustanovljena 1848.

Glavna zaloga v Ljubljani: Lekarna Piccolli, Dunajska cesta, dalje lekarna Mayer, L. Groetschel in U. pl. Trnkóczy.

